

Blázen pro Krista

Převod materiálu
Marta Sedláčková
Pořadí v lekci
38

Téma

Opustit pýchu, vychloubání a povyšování a přidržet se pokorného Ježíše

Cíl

- Ukázat předškolním dětem pomocí příběhu, že je má Bůh rád takové, jaké jsou. Není třeba se chlubit.
- S dětmi najít možnosti, jak se přestat nad druhé povyšovat a následovat Ježíše.
- S nejstaršími dětmi pomocí písničky uvažovat nad tím, čím se lidé chlubí, co je ve skutečnosti v životě podstatné a trvalé a co to znamená být „blázen pro Krista“.

Pro učitele

Biblický text: 1 Kor 1

Výkladové poznámky

Celá **církev** je v době sepsání dopisu do Korintu velmi nová, svěřit, ale zároveň nezralá. Vzniká živelně, proto nebyla jednotná. To rozhodující se stalo v Ježíši Kristu, na tom se shodnou všichni, ale jak to uchopit, jak o tom mluvit, jaký z toho vyvodit životní styl — to se teprve rodilo. Formálně byla ještě neorganizovaná.

Město Korint bylo pestrobarevné přístavní město, kvetl tu obchod, střetávaly se tu různé kultury i bujely různé nemravnosti, což ovlivňuje i problémy sboru.

Sbor v Korintu bylo mladé a rostoucí společenství s mnoha dary (viz úvodní Pavlovo díkuvzdání v 1–9), které ale bylo zároveň nezralé a dětské. Dopis do Korintu je katalogem problémů, které je třeba řešit (nedokázali se shodnout v pohledu na manželský a rodinný život, uspořádání bohoslužeb, ženu ve shromáždění, nadpřirozené pojetí darů Ducha svatého, teologii vzkříšení; rozdělovalo je postavení sociální — bohatství, moudrost atd.), přesto je Pavel vidí jako ty, které povolal do sboru Bůh.

Rozpory v korintském sboru se ve vybraném textu projevují jako **dělení podle příslušnosti** k jednotlivým vědcům. Pavel zde neřeší, co je rozdělovalo, na čem se neshodli, ani nehledá kompromisní stanovisko, ale znovu je obrací k Ježíši Kristu a volá k jednotě (1 Kor 1,10). Proto o jednotlivých skupinách moc nevíme. Je možné, že každý vědec nějak imponoval — Pavel byl zakladatel sboru, Apollos skvělý řečník, Petr držel kontinuitu s jeruzalémským sborem. Ti, kdo se hlásí ke Kristu, se možná považují za skutečně zasvěcené, za ty, kdo vše dělají nejlíp, a stávají se tak nejvyššími elitáři. Protože se v textu mluví o křtu (a Pavel si libuje, že skoro nikoho v Korintě nepokřtil), je pravděpodobné, že křest byl v Korintě chápán jako iniciační rituál, který vytváří trvalé pouto mezi křtitelem a křtěncem (srovnatelné s guru a mistry ve východních náboženstvích).

Pro Pavla není problém, že se v církvi vyskytuje rozmanitost, že se lidé neshodnou, že jsou ve sboru různé duchovní vědce (viz 1 Kor 3,5–7...já jsem zasadil, Apollos zaléval, ale Bůh dal vzrůst...). **Plná jednota smýšlení** podle Pavla není uniformita, ale hledání jednoty v rozmanitosti. Jednota bratrská to o mnoho století později vyjádřila zásadou „V podstatných věcech má být jednota, v nepodstatných a přípádných svoboda,

a ve všem láska.“

Problémem je pýcha, nejednota a povyšování se nad druhé skupiny a povýšení duchovního v?dce nad obsah zv?stovaného evangelia Ježíše Krista.

Cesta z toho ven podle Pavla je následovat skutečné evangelium, totiž **Krist?v k?íř**. Kdo následuje Ježíše Krista v nesení k?íře, z?íká se nároku na to, že bude obdivován a ctěn, a? už pro svou moudrost, schopnost ?i dokonalost. Jde o Ježíše Krista, nikoliv o duchovní v?dce — Pavel i sám sebe ironizuje, vybírá si slabost a prosté hlásání evangelia (viz v 17 „ne moudrostí slov“).

Moudrost byla vyhledávanou ctností. Ve sv?tle této lidské moudrosti se ovšem Ježíš?v k?íř a vzk?íšení jeví jako bláznovství a odporuje lidským o?ekáváním. Pavel zde však ?íká: z hlediska Boží moudrosti je všechno jinak — slabý Kristus nesoucí k?íř, zv?stován nedokonalými lidmi — to je Boží moc a Boží moudrost (v 21+24). Práv? tak se B?h zjevuje. Boží moudrost p?evyšující tu lidskou se nám dává jako dar v Ježíši. Viz dále 2. kapitola 1 Kor.

Proti pýše (duchovní i jiné) je d?ležité si uv?domit, že máme prázdné ruce, „jsme žebráci“ (jak ?ekl na smrtelné posteli Martin Luther), nemáme se p?ed Bohem ?ím vykázat. Jako lidé jsme „zak?ivení do sebe“, dokážeme být pyšní i na vlastní pokoru. Pavel vyzdvihuje neurozené, chudé a nemoudré — ne proto, že by byli Bohu n?jak podstatn? a p?irozen? blíží, ale protože mají blíží k tomu si uv?domit, že prost? jako lidé nemáme co nabídnout, už p?išli na to, že si sami nesta?í.

Naše **záchrana** spo?ívá v tom, že jsme Bohem z tohoto zak?ivení vytaženi, do prázdných rukou dostáváme milost jako dar. Naše hloupost, nespravedlnost a nesvatost je vym?n?na za Ježíšovu spravedlnost, moudrost a posv?cení (1 Kor 1,30). Místo dokazování, soupe?ení a pom?ovávání jsme ujišt?ni, že navzdory své vlastní nep?ijatelnosti jsme p?ijati.

Naší **odpov?dí** na tento dar je pak vd?k za to, že v lidské slabosti se ukazuje Boží síla (2 Kor 12,9 kral. Dosti máš na mé milosti, nebo? moc má v nemoci dokonává se.) Jsme zváni k životu vd?ku, k tomu, abychom p?ekonali nezralou d?tinskost a místo toho žili ve ví?e, nad?ji a lásce (srov. 1 Kor 13).

Úskali

Kapitola neobsahuje p?íbh ve vlastním slova smyslu. P?esto lze situaci rekonstruovat. V p?evypráv?ní pro p?edškoláky jsem ji schváln? situovala do ur?itého bez?así — mohla se stát kdysi v Korint?, ale také minulou ned?li u nás. D?ti situaci vychloubání dobře znají — nejde mi o to je praný?ovat za to, že to n?kdy d?lají, ale ukázat, že jsou lepší cesty. Je d?ležité ?íct, že se vychloubají i dosp?lí, sami od sebe z toho nevyrosteme. Pot?ebujeme Boží pomoc.

Odkazy

Ortkemper, Franz-Jozef: *První list Korin?an?m*. Kostelní Vyd?í: Karmelitánské nakladatelství, 1999.

Odkazy na starší p?ípravky, pracovní materiály a další najdete pod textem úlohy.

Pro d?ti

P?edškoláci

Víte, co je to vychloubat se? Jak se m?že n?kdo vychloubat? ?ím se m?že chlubit? Chlubíte se n?kdy taky? Jak to ?íkáte? ?íkáte taky „He?!“? Zahrajeme si te? hrozné chlubily, každý m?že zkusit, jak to zní, když se

chlubí! (Zkoušet to jako hru je dobré proto, aby si to zkusil každý a zároveň se nikdo nesoudil, že to někdy dává lá.) A líbí se vám to, je to dobré, se chlubit?

A co myslíte, dá se chlubit i v kostele nebo v nedělní škole? No představte si, dá!

Představte si, do jedné nedělní školy jedné neděle přišly děti a hned u dveří se začaly chlubit.

Začal s tím jeden, jmenoval se třeba Filip: „My jsme bohatí! Máme dům a druhý dům a chatu! He?!“ Ostatní děti si to nenechaly líbit a hned se začali taky chlubit a překřikovat se.

„Moje máma má vlastní obchod!“ vykřikla Marie.

„Můj táta je hrozně chytřej a já taky, protože umím říst!“ vymyslel Petr.

„A já, já mám doma tři Bible!“ přidala se Lucie a dost přeháněla.

Její mladší sestra Livie se nedala zahanbit: „A já mám svůj vlastní zpěvník, he?! To ty nemáš!“

„No a co, můj táta je farář, ten má všechny zpěvníky!“ trumfoval Theodor.

Ty děti úplně zapomněly, proč přišly do nedělní školy, jak se pořád chlubily a přeháněly.

Jenže to nebylo to nejhorší. Představte si, jejich rodiče místo toho, aby jim řekli: „To se přece nedělá, takhle se chlubit, zapomněli jste, proč jste přišli do kostela?“, začali takhle spolu mluvit i mezi dospělými. Neřekli sice „He?!“, ale jinak to bylo dost podobné. Přeháněli se v tom, kdo je bohatší, chytřejší, kdo má slavné příbuzné nebo pracuje v nějaké hodně dobré práci.

Dokonce začali říkat: „Já vícím nejlíp v Pána Ježíše, vy ostatní jste ty přibíhy pochopili špatně!“

Ostatní se hádali: „Jak špatně? Vždyť nám je vyložil pan farář, to vy jste to překroutili!“

A jiní zas řekli: „No, oba jste vedle, protože jen my pomáháme lidem v nemocnici, a to vy neděláte!“

A dělali by to pořád dál, kdyby se neozval jeden starý pán. Možná se jmenoval Pavel.

„Stop, zastavte! Přestaňte se chlubit! Vy dospělí jste jak malé děti, taky se pořád překřikujete a vychloubáte!“

Dospělí se zastyděli a děti začaly dávat pozor.

Pavel pokračoval: „Zapomněli jste, proč jste přišli do kostela? Přeci vyprávět si o Pánu Ježíši. A jaký byl Pán Ježíš? Bohatý? Ne. Chlubil se svou chytrostí? Ne. Byl to vždycky vítěz? Ne, protože uměl na kříži. Přišel se snad Ježíš mezi lidi předvádět? Ne! Přišel nám říct, že nás má Bůh rád, a? jsme chytří nebo hloupí, bohatí nebo chudí, a? jsme mocní nebo jsme nic nedokázali.“

Rodiče i děti tam stáli se sklopenými hlavami, bylo jim líto, jak byli pyšní a neustále se chlubili.

Pavel pokračoval: „Opravdu se nemáme čím chlubit. Ale Ježíš nás má rád. Moc. A můžeme být jako on. Nepovyšovat se nad ostatní, ale mít je rádi, pomáhat jim, vícít Bohu a modlit se.“

„Má pravdu,“ pokyvovali lidé v kostele hlavami.

„Promi?, že jsem se tak hloupě chlubil.“

„Ty mi promi?, že jsem byl tak pyšný,“ omlouvali se jeden druhému.

Pak se společně modlili, aby se omluvili i Pánu Bohu a prosili ho o odpuštění. Pan farář jim pak přetl z Bible, že Bůh jim odpustil. Zazpívali písničku a slavili všichni spolu, bez hádek a povyšování, večeři Pán a děkovali při ní za všechno, co mají, i za to, že Ježíš má rád a že se mají navzájem rádi. A tak přece tu neděli nepřišli do kostela zbytečně?

Můžete pokračovat otázkami:

- Proč jdeme do kostela?
- Pamatujete si ještě, čím jste se na začátku chlubili? Mohli bychom za to poděkovat Bohu? (Nechlubit se, ale děkovat Bohu, být vděčný.)

Mladší školní děti

Připomeňte dětem: Apoštol Pavel cestoval po celé římské říši, aby všude vyprávěl o Ježíši. Do měst, kde založil sbory, často psal dopisy. Někdy proto, že potřeboval lidem připomenout to, co jim vyprávěl osobně. Často ale také dostal ze sboru dopisy s různými otázkami, se kterými si lidé nevěděli rady. Potřebovali poradit. Také ze sboru v Korintu mu došly zprávy. Ta zpráva zněla asi nějak takhle (*rozdejte dětem papír/y, pracovat mohou ve skupinkách i jednotlivci*):

Milý Pavle,

v našem sboru není moc dobrá nálada.

Lidé se často hádají a vůbec nejsou jednotní.

Vychloubají se, jeden říká: Já se hlásím k apoštolu Pavlovi, to je náš zakladatel.

Další zas: Já se hlásím ke kazateli Apollovi, nikdo neumí tak dobře mluvit o Ježíši.

A ještě jiní: Já se hlásím k apoštolu Petrovi, ten znal Ježíše z vlastní zkušenosti. A poslední skupina říká: Vy ničemu nerozumíte, my se hlásíme k samotnému Ježíši Kristu.

Máme pocit, že to není v pořádku. Každá skupina si myslí, že je lepší než ty ostatní. Poraďte nám prosím, co máme dělat!

Srděně tě zdraví všichni z rodiny paní Chloé

Co byste korintskému sboru poradili vy, kdybyste byli na Pavlově místě? Napište jim dopis, nemusí být dlouhý.

Přetřete dopisy. Můžete shrnout, nebo doplnit: Pavel připomněl lidem v Korintu, že Ježíš Kristus je jen jeden. Připomněl jim, že se nemají vlastně čím vychloubat. Že mezi nimi ve sboru není ani moc moudrých, ani urozených, ani moc úspěšných, ale že si je Bůh přesto vybral — aby následovali Ježíše Krista, který se nijak nevychloubal ani nepovyšoval, ale dokonce se nechal ukřižovat, když neodporoval zlu zlem. Nezáleží na tom, ke komu se hlásí jako ke svému učiteli, ale na tom, jestli následují Ježíše. Pavel jim řekl: Nebuďte jako blázni, kteří se navzájem urážejí a chlubí se cizími jmény. Buďte všichni blázni, nadšenci pro Ježíše!

Děti vymyslí jistě dobré varianty, jak se takové skupiny ve sboru mohou dohodnout. Dokáží připomenout, co je ve sboru skutečně podstatné. Můžete se dále ptát: Co z toho, co jste napsali, se hodí i pro naše společné ství, nebo pro vás osobně, třeba ve škole? Připadali jste si někdy jako blázni, když jste se chovali podle Ježíšova příkladu?

Pomůcky: Papíry s textem dopisu pro Pavla, psací potřeby.

Starší školní d?ti

Použijte pro dnešní výklad a rozhovor píse? *Pro? se sv?t marností, bohatstvím honosí* (EZ 689).

Hudebn? nadaní mohou zahrát nebo p?ezpívat d?tem melodii. ?ekn?te jim, že se tu píse? budeme u?ít, ale taky si budeme o ní povídat, protože to je p?ebásn?ný text ?ásti jednoho dopisu apoštola Pavla. Ptejte se na pochopení mén? obvyklých slov. Pokud neumíte zpívat, použijte jen text.

Zazpívejte první ?ádek první sloky „Pro? se sv?t marností, bohatstvím honosí?“ — Ptejte se d?tí, jestli dokážou na tu otázku odpov?d?t (pro? se lidé ve sv?t? chlubí bohatstvím). ?ím se ještě chlubí? Ptejte se, jestli bohatství (p?ípadn? další v?ci) vydrží navždycky? Písni?ka na to má odpov?? — všechno pomíjí, bohatství, ale také moc, vláda, moudrost nevydrží — to všechno mizí jako suchá tráva a lo?ský sníh. P?ezpívejte první dv? sloky.

Zazpívejte první ?ádek t?etí sloky: „?lov??e m?j milý, ?eho se p?idržíš?“ — Ptejte se d?tí, jestli dokážou na tu otázku odpov?d?t (co je v život? d?ležit?é, co je pevný základ, co se nerozplyne, co z?stává?). Ve t?etí sloce se takto autor ptá a navrhuje dv? možnosti. Podívejte se jaké. Která podle vás z?stane?

?tvrtá sloka nabízí odpov?? apoštola Pavla, zazpívejte. Ptejte se: Setkali jste se n?kdy s tím, že jste byli za blázna, když jste jednali podle svého k?es?anského p?esv?d?ení?

Pom?cky: Rozmnožený text nebo zp?vníky, p?ípadn? po?íta? s textem v prezentaci, abyste ho mohli odkrývat postupn?.

P?esah

Lze se také soust?edit na Pavlovo ujišt?ní ve verších 26–31. Zvlášt? d?ti v pubertálním v?ku (ale i d?íve) mohou pochybovat o své hodnot?, o své chytrosti, schopnostech, mohou být v opovržení pro sv?j nižší sociální status (nemají ty správné v?ci, které by z nich d?laly oblíbené ?leny party nebo spole?enství), mohou si mocn? uv?domovat své chyby a selhání. Je pak možné mluvit s nimi o tom, že B?h si vybírá i slabé, i ty, kdo nejsou nijak výjime?ní, dokonce pot?ebuje i ty, kdo d?lají chyby a selhávají a jsou r?zn? nep?ijatelní — ty všechny p?ijímá, ujímá se jich a dává jim svou moudrost a své dary.

Liturgie

Písn?

Pro? se sv?t marností, bohatstvím honosí (EZ 689); *Prosba* (SV 44); *Chvála* (SV 86); *Jak vzácnou p?íze?* (SV 109); *Bdí p?i nás* (SV 126); *Kdybych znal množství jazyk?* (SV 153); *Tvoje, Pane Kriste, dobrota* (SV 346); *Ty víš* (SV 348)

Biblický text k zapamatování

My kážeme Krista uk?ižovaného. Pro jedny je to kámen úrazu, pro ostatní bláznovství, ale pro povoláné je Kristus Boží moc a Boží moudrost. (1Kor 1,23–24, upraveno)

Rituál

Na konci setkání m?žete spole?n? zapsat do plakátu slovo nebo v?tu, která vystihuje poselství dnešního setkání s epištolami.

Na začátku nebo na konci setkání můžete recitovat verš z 1 Kor 13,13: A tak zůstává víra, naděje, láska — ale nejvyšší z té trojice je láska.

Okénko do bohoslužeb

Bratři a sestry, to jistě znáte, že Pán Ježíš řekl dospělým, že mají být jako děti, že? Ale jsou vždycky děti dobrý příklad? Děti, co myslíte, kdy si z vás dospělí rozhodně nemají brát příklad? Dnes si děti v nedělní škole budou vyprávět o dopisu apoštola Pavla do Korintu. Pavel se v tom dopise popisuje, jak se chovali v lenové sboru v Korintě — připomínali malé, hádavé a chlubitivé děti — a to určitě dobré nebylo. Co se s tím dá dělat, o tom budou děti v nedělní škole přemýšlet.

Modlitba

Pane Ježíši, dej, ať tě vždycky následujeme a děláme věci podle tvého příkladu — bez hádání a chlubení. A když si kvůli tomu budeme někdy připadat před ostatními jako blázni, ukaž nám, že ty jsi na naší straně. Amen.

Kam dále

[Výzva ke svornosti. Biblický text: 1 Korintským 1,10-17. Hostem Petra Vaňury je...](#)

[O moudrosti Boží a lidské. Biblický text: Korintským 1,10-31. Hostem Petra Vaňury...](#)

[Jak vypadá církev. Biblický text: 1. Korintským 1, 26-31. Host pořadu: Pavel Ho...](#)

[Odkaz na píseň](#)

[Proč se svít marností, bohatstvím honosí](#)

[Prosba \(Dej mi, Pane, víru\) \(SV44\)](#)

[Chvála \(SV86\)](#)

[Jak vzácnou příděť dáváš nám](#)

[Bdít při nás \(SV126\)](#)

[Kdybych znal množství jazyků](#)

[Tvoje, Pane Kriste, dobrota \(SV346\)](#)

[Ty víš \(SV348\)](#)

Cílová skupina

[Předškolní](#)

[Mladší školní](#)

[Starší školní](#)

Katechetické cykly

[Dál přece nejdeme sami IV \(s apoštoly, s Janem a celou církví\)](#)

Biblický odkaz (kat)

[1 Korintským 1](#)